

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การคำนวณและการแบ่งปันผลกำไรหรือรับผิดชอบในผลขาดทุนจาก
การบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย

บรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ได้มีหนังสือ ที่ บสท.ผธส. ๔๓๙/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอหารือปัญหาข้อกฎหมาย สรุปความได้ว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนดให้มีการจัดตั้งบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย (บสท.) เพื่อเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีงบประมาณและกฎหมายอื่น ซึ่งทำหน้าที่แก้ไขปัญหสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินของรัฐและเอกชนให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และให้ลูกหนี้อยู่ในสถานะที่สามารถชำระหนี้ที่คงค้างได้ และสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างเสถียรภาพให้ระบบสถาบันการเงินและเศรษฐกิจโดยรวม และมีหน้าที่ในการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่รับโอนจากสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ (สถาบันการเงินผู้โอน) ตามสัญญาโอนสินทรัพย์ที่ทำขึ้นระหว่าง บสท. กับสถาบันการเงินผู้โอนแต่ละราย และพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้กำหนดให้มีการแบ่งปันผลกำไรและรับผิดชอบในผลขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ บสท. กับสถาบันการเงินผู้โอน ตามมาตรา ๔๗ ถึงมาตรา ๕๒ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยมาตรา ๔๗ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนดให้มีการคิดคำนวณและรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ บสท. ตามระยะเวลา และตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และมาตรา ๔๘ กำหนดให้สถาบันการเงินผู้โอนมีความรับผิดชอบร่วมกับ บสท. ในผลกำไรหรือขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ โดยคำนวณตามมาตรา ๔๗ เมื่อสิ้นปีที่ ๕ และสิ้นปีที่ ๑๐ นับแต่วันที่ บสท. เปิดทำการ นอกจากนี้ มาตรา ๔๙ ยังได้กำหนดว่าเมื่อได้กำไรหรือขาดทุนแล้วจึงให้ดำเนินการแบ่งปันผลกำไรหรือรับผิดชอบผลขาดทุนตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้วแต่กรณี

ในขั้นตอนของการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแบ่งปันผลกำไรหรือผลขาดทุนของ บสท. มีปัญหาหลายประการที่ต้องพิจารณาเพื่อมิให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และ

เงื่อนไขในการแบ่งปันผลกำไรหรือผลขาดทุนระหว่าง บสท. และสถาบันการเงินผู้โอนขัดกับหลักการตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๗ ถึงมาตรา ๕๒ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ รวมทั้งให้สถาบันการเงินผู้โอนสามารถปฏิบัติได้และขัดข้อโต้แย้ง บสท. จึงได้จัดให้มีการประชุมหารือร่วมกับสมาคมธนาคารไทยในฐานะผู้แทนของสถาบันการเงินผู้โอนประเภทธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินผู้โอนที่เป็นบริษัทเงินทุนและบริษัทบริหารสินทรัพย์หลายครั้งเพื่อรับทราบข้อจำกัดและเงื่อนไขในการคำนวณผลกำไรขาดทุนที่จะเกิดขึ้นในสิ้นปีที่ ๕ และสิ้นปีที่ ๑๐ และเพื่อให้ได้ข้อยุติในการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวซึ่งได้แก่ การจัดสรรเงินที่เรียกเก็บได้ ต้นทุนราคารับโอนสินทรัพย์ต่อคุณภาพและค่าใช้จ่ายทั้งปวง รวมทั้งดอกเบี้ยตราสารหนี้ ตลอดจนนำผลที่ได้มาคำนวณ เพื่อการรับรู้และแบ่งปันผลกำไรและผลขาดทุน บสท. กับสถาบันการเงินผู้โอนทุกประเภทได้ตกลงเห็นชอบร่วมกันว่าเมื่อสิ้นปีที่ ๕ ให้มีการคำนวณตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยประมาณการผลกำไรหรือขาดทุน เพื่อให้สถาบันการเงินผู้โอนรับรู้และรับผิดชอบร่วมกันในผลกำไรหรือผลขาดทุนและจะตั้งพักทางบัญชีเบื้องต้นไว้ก่อนโดยยังไม่มีชำระเงินในสิ้นปีดังกล่าว โดยผลกำไรหรือผลขาดทุนที่แท้จริงจะเกิดขึ้นในสิ้นปีที่ ๑๐ เมื่อ บสท. ได้บริหารจัดการสินทรัพย์ต่อคุณภาพเสร็จสิ้นทุกรายแล้ว จึงจะทำการแบ่งปันผลกำไรหรือผลขาดทุนโดยชำระเงินกันจริงในสิ้นปีที่ ๑๐ ตามที่กล่าว ทั้งนี้ การประมาณการผลกำไรหรือขาดทุนโดยตั้งพักทางบัญชีเบื้องต้นไว้ก่อนในสิ้นปีที่ ๕ โดยยังมีได้แบ่งปันผลกำไรก็เนื่องด้วยเหตุผลและความจำเป็น ดังนี้

๑. การบริหารจัดการสินทรัพย์ต่อคุณภาพยังไม่แล้วเสร็จเด็ดขาด ยังไม่สามารถคำนวณผลกำไรขาดทุนที่แท้จริงได้ เพียงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ บสท. ได้รับโอนสินทรัพย์ต่อคุณภาพทั้งสิ้น ๑๖,๖๕๔ ราย มูลค่าทางบัญชีรวม ๗๗๗,๐๔๖ ล้านบาท จากการบริหารจัดการเป็นเวลาประมาณ ๔ ปีเศษ ผลปรากฏว่า มีลูกหนี้ที่มีข้อยุติในการปรับโครงสร้างหนี้จำนวน ๘,๘๕๒ ราย มูลค่าทางบัญชี ๕๗๔,๑๓๔ ล้านบาท ส่วนที่เหลือมีข้อยุติโดยการบังคับหลักประกันตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ จำนวน ๗,๗๖๖ ราย มูลค่าทางบัญชี ๑๙๗,๓๙๓ ล้านบาท และคงเหลือลูกหนี้ที่ยังไม่มีข้อยุติจำนวน ๓๕ ราย มูลค่าทางบัญชี ๕,๐๙๘ ล้านบาท ในจำนวนลูกหนี้ที่มีข้อยุติปรับโครงสร้างหนี้มีลูกหนี้ที่ชำระหนี้ปิดบัญชีเสร็จสิ้นซึ่งสามารถคำนวณผลกำไรขาดทุนได้ชัดเจนเพียง ๑,๒๓๗ ราย มูลค่าทางบัญชี ๒๔,๖๗๗ ล้านบาท เท่ากับร้อยละ ๔.๒๙ ของยอดมูลค่าทางบัญชีของลูกหนี้ที่มีข้อยุติในการปรับโครงสร้างหนี้ ส่วนที่เหลือลูกหนี้ที่มีข้อยุติในการปรับโครงสร้างหนี้ก็ร้อยละ ๙๕.๗๑ อยู่ระหว่างผ่อนชำระและ บสท. อยู่ระหว่างการจำหน่ายทรัพย์สินที่ลูกหนี้ได้อนทรัพย์สินชำระหนี้ สำหรับลูกหนี้ที่มีข้อยุติโดยบังคับหลักประกันนั้น บสท. อยู่ระหว่างการบังคับทรัพย์สินขายทอดตลาดทรัพย์สิน รวมทั้งการจำหน่ายทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๗๖ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการดำเนินการจนถึงปีที่ ๑๐

๒. การจัดสรรเงินที่ได้รับชำระในช่วงสิ้นปีที่ ๕ ยังมีความไม่แน่นอนสูง เนื่องจากการชำระหนี้ของลูกหนี้ที่มีข้อยุติในการปรับโครงสร้างหนี้ประกอบด้วยการผ่อนชำระในระยะเวลาตาม

ข้อตกลงของลูกหนี้แต่ละราย และกรณีการตีโอนทรัพย์สินชำระหนี้ การจะจัดสรรเงินให้แก่สถาบันการเงินผู้โอนได้ชัดเจนจะต้องรองจนกว่า บสท. จะจำหน่ายทรัพย์สินดังกล่าวได้ก่อน เช่นเดียวกับการบังคับหลักประกันก็จำเป็นต้องรองจนกว่า บสท. จะจำหน่ายทรัพย์สินที่บังคับหลักประกันได้ก่อน จึงจะจัดสรรเงินรับชำระให้แก่สถาบันการเงินผู้โอนได้ ซึ่งจะต้องใช้เวลาในการดำเนินการ ทำให้มีความไม่แน่นอนสำหรับจำนวนเงินที่จะจัดสรรชำระในอนาคต จึงไม่สามารถคำนวณผลกำไรขาดทุนที่แท้จริงได้

๓. การจัดสรรต้นทุนการรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้แก่ลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการรับชำระโดยใช้วิธีประมาณการตามสัดส่วนของเงินที่ได้รับชำระแล้วกับเงินที่คาดว่าจะได้รับชำระโดยรวมของลูกหนี้แต่ละราย รวมทั้งการจัดสรรค่าใช้จ่ายทั้งปวงซึ่งเกิดขึ้นตลอดช่วงเวลาของการบริหารจัดการซึ่งจะต้องประมาณการเพื่อนำมาคำนวณกำไรขาดทุนมีจำนวนที่ไม่แน่นอนจำนวนสูงเช่นกัน

๔. จากการประมาณการผลกำไรขาดทุนในเบื้องต้นของช่วง ๕ ปีแรกมีแนวโน้มว่า บสท. จะต้องแบ่งจ่ายเงินผลกำไรให้แก่สถาบันการเงินผู้โอนมากกว่าการรับเงินชดเชยผลขาดทุน ทำให้ผลสุทธิ บสท. ต้องจ่ายเงินออกมากกว่าการรับเงินเข้า ทั้งนี้ เป็นผลมาจากข้อเท็จจริงที่ว่าในช่วง ๕ ปีแรก จะมีลูกหนี้หรือทรัพย์สินที่ได้รับโอนเพื่อชำระหนี้ที่มีความสามารถสูงและมีคุณภาพดีชำระหนี้หรือจำหน่ายได้ก่อน ส่วนที่เหลือจะได้รับชำระได้ยากหรือช้ากว่าหรือมีต้นทุนค่าใช้จ่ายในการชำระหรือจำหน่ายที่สูงกว่า บสท. จึงมีความเสี่ยงในเรื่องดังกล่าว ดังนั้น การใช้วิธีการตั้งพักบัญชีไว้ก่อนในสิ้นปีที่ ๕ จึงเป็นการรักษาผลประโยชน์ของภาครัฐ

บสท. เห็นว่า การตกลงร่วมกันดังกล่าวมิได้เป็นข้อตกลงที่ขัดมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ กล่าวคือ ในมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ เป็นเพียงกำหนดให้ บสท. และสถาบันการเงินผู้โอนต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันโดยให้มีการคิดคำนวณเมื่อสิ้นปีที่ ๕ และสิ้นปีที่ ๑๐ นับตั้งแต่วันที่ บสท. เปิดดำเนินการโดยรับผิดชอบร่วมกันในการคิดคำนวณผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นซึ่งจะอยู่บนพื้นฐานข้อมูล ณ วันที่ทำการบันทึกบัญชีเพื่อตั้งพักผลกำไรขาดทุน และในมาตรา ๔๙ การแบ่งปันก็สามารถแบ่งเพื่อให้รับรู้ว่ามีกำไรหรือขาดทุนในแต่ละฝ่ายเป็นจำนวนเท่าใดก็ได้ โดยไม่ต้องมีการชำระเงินกันตามการแบ่งปันนั้น อีกทั้งข้อตกลงดังกล่าวเป็นข้อตกลงที่ได้ยึดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เนื่องจากเป็นเรื่องจำกัดเฉพาะคู่กรณีได้มีผลกระทบต่อประชาชนทั่วไป บสท. จึงขอหารือในประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับการแบ่งปันผลกำไรหรือผลขาดทุนระหว่าง บสท. กับสถาบันการเงินผู้โอนเมื่อสิ้นปีที่ ๕ ว่าหากจะดำเนินการตั้งพักทางบัญชีและไม่มีการชำระเงินในการแบ่งปันผลกำไรหรือผลขาดทุนจะขัดมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งกำหนดให้สถาบันการเงินผู้โอนมีความรับผิดชอบร่วมกับ บสท. และแบ่งปันในผลกำไรหรือขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ หรือไม่ และหากไม่สามารถดำเนินการตามที่กล่าวได้ บสท. ควรดำเนินการอย่างไร เพื่อให้การแบ่งปันผลกำไรหรือผลขาดทุนเป็นไปตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหาหรือของบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย และผู้แทนสภาวิชาชีพบัญชี เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เมื่อสิ้นปีที่ ๕ นับแต่ บสท. เปิดทำการ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ บสท. ยังไม่อาจคำนวณผลกำไรหรือขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่ บสท. รับโอนมาได้อย่างแน่นอน ทั้งนี้ เพราะ บสท. รับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์หลายรายและยังคงมีสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่อยู่ระหว่างการบริหารจัดการ ซึ่งต้องมีการใช้จ่ายในการดำเนินการต่อเนื่องอยู่ เป็นเหตุให้ บสท. ยังไม่อาจคำนวณค่าใช้จ่ายทั้งปวงในการดำเนินการของ บสท. มาใช้เป็นฐานในการคำนวณผลกำไรหรือขาดทุนตามมาตรา ๔๗ ได้ ประกอบกับผู้แทนสมาคมธนาคารไทยได้ชี้แจงข้อเท็จจริงด้วยว่า การรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนตามมาตรา ๔๗ จะเป็นประโยชน์แก่สถาบันการเงินเพราะตามมาตรา ๕๑ สถาบันการเงินต้องร่วมรับผิดชอบในผลขาดทุนกับ บสท. ด้วย การรับรู้ผลขาดทุนเมื่อสิ้นปีที่ ๕ จะทำให้สถาบันการเงินมีโอกาสจัดสรรเงินตั้งสำรองผลขาดทุนไว้เตรียมรองรับได้ ดังนั้น บสท. จึงจะดำเนินการคำนวณผลกำไรหรือขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ บสท. เมื่อสิ้นปีที่ ๕ และแบ่งปันผลกำไรหรือความรับผิดชอบในผลขาดทุนนั้นให้แก่สถาบันการเงินผู้โอน โดยแจ้งให้สถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ผู้โอนทราบ โดยในกรณีที่มีส่วนแบ่งกำไร บสท. จะยังไม่จ่ายเงินให้ และในกรณีที่มีส่วนแบ่งความรับผิดชอบในผลขาดทุนก็จะยังไม่เรียกให้สถาบันการเงินผู้โอนชำระเงิน และเมื่อสิ้นปีที่ ๑๐ นับแต่ บสท. เปิดทำการ จะมีการคำนวณผลกำไรหรือขาดทุนใหม่ทั้งหมดตั้งแต่วันที่ บสท. เปิดทำการจนถึงสิ้นปีที่ ๑๐ นับแต่ บสท. เปิดทำการ โดยมีได้คำนวณตั้งแต่ปีที่ ๖ ที่ บสท. เปิดทำการถึงสิ้นปีที่ ๑๐ นับแต่ บสท. เปิดทำการเท่านั้น เนื่องจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพยังไม่เสร็จสิ้น จึงไม่สามารถคำนวณผลกำไรหรือขาดทุนที่แท้จริงเมื่อสิ้นปีที่ ๕ ได้ ดังนั้น จึงมีปัญหาคอฎหมายตามประเด็นข้อหาหรือว่า

ประเด็นที่หนึ่ง บสท. กับสถาบันการเงินผู้โอนจะตกลงกันว่า เมื่อสิ้นปีที่ ๕ นับแต่วันที่ บสท. เปิดทำการ บสท. จะทำการคำนวณผลกำไรหรือขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพและแบ่งปันผลกำไรและความรับผิดชอบในผลขาดทุนนั้นให้สถาบันการเงินผู้โอน โดยยังไม่มีมีการชำระเงินในการแบ่งปันผลกำไรหรือเรียกให้สถาบันการเงินผู้โอนชำระเงินชดเชยผลขาดทุนให้ บสท. จะขัดมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ หรือไม่

ประเด็นที่สอง หากไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้ บสท. จะต้องดำเนินการอย่างไร เพื่อให้การแบ่งปันผลกำไรหรือรับผิดชอบในผลขาดทุนเป็นไปตามพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การที่ บสท. กับสถาบันการเงินผู้โอนจะตกลงกันว่า เมื่อสิ้นปีที่ ๕ นับแต่วันที่ บสท. เปิดทำการ บสท. จะทำการคำนวณผลกำไรหรือขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพและแบ่งปันผลกำไรและความรับผิดชอบในผลขาดทุนนั้นให้สถาบันการเงินผู้โอนโดยยังไม่มี การชำระเงินในการแบ่งปันผลกำไรหรือเรียกให้สถาบันการเงินผู้โอนชำระเงินชดเชยผลขาดทุนให้ บสท. จะขัดมาตรา ๔๘^๑ และมาตรา ๔๙^๒ แห่งพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ หรือไม่ นั้น เห็นว่า การจัดตั้ง บสท. ขึ้นเพื่อเป็นหน่วยงานของรัฐที่จะทำหน้าที่แก้ไขปัญหาการ ค้างชำระหนี้ของลูกหนี้ของสถาบันการเงินของรัฐและเอกชนให้เป็นไปอย่างรวดเร็วด้วยการรับโอน สินทรัพย์ที่จัดเป็นสินทรัพย์ด้วยคุณภาพมาจากสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์เพื่อนำมา บริหารจัดการตามวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ ทั้งนี้ เมื่อ บสท. บริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์แล้ว กฎหมายก็ได้ บัญญัติให้มีการคำนวณผลกำไรหรือขาดทุนตามมาตรา ๔๗^๓ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ เพื่อการ จัดสรรผลกำไรหรือแบ่งความรับผิดชอบในผลขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพระหว่าง บสท. และสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่โอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้แก่ บสท. ตาม สัดส่วนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๐^๔ หรือมาตรา ๕๑^๕ แล้วแต่กรณี ต่อไป

^๑ มาตรา ๔๘ ให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ผู้โอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพมีความ รับผิดชอบร่วมกับ บสท. ในผลกำไรหรือขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ โดยคำนวณตามมาตรา ๔๗ เมื่อสิ้นปีที่ห้าและสิ้นปีที่สิบนับแต่วันที่ บสท. เปิดทำการ ทั้งนี้ ตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑

^๒ มาตรา ๔๙ ในการคำนวณผลกำไรหรือขาดทุนตามมาตรา ๔๘ สำหรับสถาบันการเงินหรือ บริษัทบริหารสินทรัพย์แต่ละรายให้รวมผลการบริหารจัดการสินทรัพย์สำหรับสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบัน การเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์นั้นทุกรายการที่สามารถนำมาคำนวณได้ เมื่อได้กำไรหรือขาดทุนแล้วจึงให้ ดำเนินการแบ่งปันผลกำไรหรือรับผิดชอบในผลขาดทุนตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๑ แล้วแต่กรณี

^๓ มาตรา ๔๗ ให้มีการรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของ บสท. ตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด โดยคิดคำนวณผลกำไรหรือขาดทุนจากราคาของสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่ บสท. รับโอนมา หักด้วยต้นทุนในการรับโอนและค่าใช้จ่ายทั้งปวงในการดำเนินการของ บสท. รวมทั้งดอกเบี้ยของ ตราสารหนี้ โดยให้คำนวณแยกตามสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่รับโอนมาจากแต่ละสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหาร สินทรัพย์หรือแยกตามลูกหนี้แต่ละราย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

^๔ มาตรา ๕๐ ในกรณีที่การบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วยคุณภาพมีผลกำไร ให้จัดสรรผลกำไร ดังนี้

(๑) ผลกำไรส่วนแรกจำนวนไม่เกินร้อยละสิบของราคาของสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่ บสท. รับ โอนมา ให้แบ่งกันคนละครึ่งระหว่าง บสท. และสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์

(๒) ผลกำไรส่วนที่สอง ให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ผู้โอนสินทรัพย์ด้วย คุณภาพรับไปทั้งหมด แต่เมื่อรวมกับผลกำไรตาม (๑) แล้วต้องไม่เกินส่วนต่างระหว่างราคามูลค่าสินทรัพย์ด้วย คุณภาพตามบัญชีและราคาของสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่ บสท. รับโอนมา

(๓) กำไรส่วนที่เหลือจาก (๒) ให้ บสท. รับไปทั้งหมด

สำหรับการคำนวณผลกำไรหรือขาดทุนเพื่อดำเนินการแบ่งปันผลกำไรหรือความรับผิดชอบในผลขาดทุนตามมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ นั้น เมื่อพิจารณาบทบัญญัติเกี่ยวกับการแบ่งปันผลกำไรและความรับผิดชอบในผลขาดทุนแล้ว เห็นว่า กฎหมายได้กำหนดขั้นตอนการคำนวณและการแบ่งปันผลกำไรหรือความรับผิดชอบในผลขาดทุนไว้ชัดเจน กล่าวคือ เมื่อสิ้นปีที่ ๕ และสิ้นปีที่ ๑๐ นับแต่วันที่ บสท. เปิดทำการ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ จะต้องมีการคำนวณผลกำไรหรือขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพตามมาตรา ๔๗ โดยให้คิดคำนวณผลกำไรหรือขาดทุนจากราคาของสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่ บสท. รับโอนมา หักด้วยต้นทุนในการรับโอนและค่าใช้จ่ายทั้งปวงในการดำเนินการของ บสท. รวมทั้งดอกเบี้ยของตราสารหนี้ และให้คำนวณแยกตามสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่รับโอนมาจากแต่ละสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ หรือแยกตามลูกหนี้แต่ละราย ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทยกำหนด และในการคำนวณกำไรหรือขาดทุนดังกล่าวให้รวมผลการบริหารจัดการสินทรัพย์สำหรับสินทรัพย์ด้วยคุณภาพของสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ทุกรายการเท่าที่สามารถนำมาคำนวณได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบผลการดำเนินการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพเพื่อที่จะทำการจัดสรรผลกำไรหรือแบ่งความรับผิดชอบในผลขาดทุนต่อไปเท่านั้น และเมื่อได้ผลกำไรหรือขาดทุนดังกล่าวแล้วจึงให้ดำเนินการแบ่งปันผลกำไรหรือรับผิดชอบในผลขาดทุนตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๑ แล้วแต่กรณีต่อไป ดังนั้น การที่ บสท. กับสถาบันการเงินผู้โอนจะตกลงกันว่า เมื่อสิ้นปีที่ ๕ นับแต่วันที่ บสท. เปิดทำการ บสท. จะดำเนินการคำนวณและแบ่งปันผลกำไรหรือขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ และตั้งพักทางบัญชีไว้โดยแจ้งให้สถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ทราบส่วนแบ่งผลกำไรหรือขาดทุน โดย บสท. จะยังไม่ชำระเงินในการแบ่งปันผลกำไรหรือเรียกให้สถาบันการเงินผู้โอนชำระเงินชดเชยผลขาดทุนให้ บสท. และเมื่อสิ้นปีที่ ๑๐ นับแต่ บสท. เปิดทำการ จะมีการคำนวณและแบ่งปันผลกำไรหรือขาดทุนใหม่ทั้งหมดตั้งแต่วันที่ บสท. เปิดทำการ จนถึงสิ้นปีที่ ๑๐ นับแต่ บสท. เปิดทำการ โดยมีได้คำนวณตั้งแต่ปีที่ ๖ ที่ บสท. เปิดทำการถึงสิ้นปีที่ ๑๐ นับแต่ บสท. เปิดทำการเท่านั้น จึงสามารถกระทำได้โดยไม่ขัดกับมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ

“ มาตรา ๕๑ ในกรณีที่มีการบริหารจัดการสินทรัพย์มีผลขาดทุน ให้ บสท. และสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ ร่วมกันรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) ผลขาดทุนส่วนแรกจำนวนไม่เกินร้อยละยี่สิบของราคาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่ บสท. รับโอนมา ให้สถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ผู้โอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพรับไปทั้งหมด

(๒) ผลขาดทุนส่วนที่สองที่เหลือจาก (๑) จำนวนไม่เกินร้อยละยี่สิบของราคาสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่ บสท. รับโอนมา ให้แบ่งกันคนละครึ่งระหว่าง บสท. และสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์

(๓) ผลขาดทุนส่วนที่เหลือจาก (๒) ให้ บสท. รับไปทั้งหมด

ประเด็นที่สอง เห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า บสท. อาจตกลงกับสถาบันการเงินผู้โอนว่า เมื่อสิ้นปีที่ ๕ นับแต่วันที่ บสท. เปิดทำการ บสท. จะคำนวณและแบ่งปันผลกำไรหรือขาดทุนจากการบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้สถาบันการเงินผู้โอนและจะตั้งพักทางบัญชีไว้โดยไม่มีการชำระเงินหรือเรียกให้ชำระเงินในการแบ่งปันผลกำไรหรือความรับผิดชอบในผลขาดทุนได้โดยไม่ขัดมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทยฯ แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๙